

Skatteministeriet

29. juni 2022
J.nr. 2022 - 4979

Til Folketinget – Finansudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 354 af 14. juni 2022 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra René Christensen (DF).

Jeppe Bruus

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor meget moms på fødevarer vil skulle nedsættes for, at staten ikke tjener på de stigende fødevarepriser, men så momsindtægten i faktiske priser pr. solgt enhed fastholdes på niveau med december 2021?

Svar

Det er overordnet vurderingen, at statens momsindtægter samlet set ikke vil stige som følge af de stigende fødevarepriser.

Det vil umiddelbart gælde, at højere priser på fødevarer – alt andet lige – vil medføre en mekanisk stigning i momsprovenuet fra husholdningernes køb af fødevarer. Men givet at husholdningernes disponible indkomster – og dermed husholdningernes samlede forbrugsmuligheder – i udgangspunktet er *uændrede*, vil stigende priser (og momsbetaling) på fødevarer reducere husholdningernes muligheder for at købe andre varer og tjenester. Det vil isoleret set reducere momsindtægter mv. fra andet forbrug og vil – før eller siden – stort set neutralisere den umiddelbare virkning på momsprovenuet fra højere fødevarepriser.

Antages det, at højere priser på fødevarer i første omgang modsvares af lavere opsparing, vil det medføre en tidsmæssig forskydning af momsindtægterne, som vil forøges på kort sigt og reduceres efterfølgende. En lavere opsparing vil medføre lavere fremtidige forbrugsmuligheder og dermed lavere fremtidige momsindtægter. Med andre ord vil en midlertidigt lavere opsparing alene indebære en fremrykning af momsindtægter, men ikke højere, samlede momsindtægter over tid. Hertil kommer, at en lavere opsparing i sig selv kan påvirke statens finanser.

Hvis de stigende fødevarepriser antages at være udtryk for et generelt stigende prisniveau, kan det medføre, at de private lønninger – og dermed de disponible indkomster – efterfølgende vil stige, helt eller delvis svarende til den generelle prisstigning, alt afhængig af årsagen til prisstigningerne. Som følge af reguleringsmekanismer vil de offentlige lønninger og overførselsindkomsterne følge udviklingen i de private lønninger. I det omfang de private lønninger stiger proportionalt med stigningen i det generelle prisniveau, vil borgernes forbrugsmuligheder være nogenlunde uændrede over tid.

I dette tilfælde vil de samlede momsindtægter stige. Statens udgifter vil imidlertid samtidig stige omtrent svarende til de øgede indtægter som følge af bl.a. stigningen i de offentlige lønninger og overførselsindkomsterne. Antages det, at de stigende fødevarepriser er udtryk for et generelt stigende prisniveau, som efterfølgende sætter sig i lønningerne, øges statens indtægter og udgifter således nogenlunde proportionalt, og der vil ej heller i denne situation tilvejebringes yderligere provenu for staten.

Afslutningsvis bemærkes, at Danmark har en enhedsmoms på 25 pct., hvor der ikke er en særskilt momssats for fx fødevarer. Der vil være væsentlige ulemper og omkostninger forbundet med en differentiering af moms. Herunder er et momssystem med én sats betydeligt nemmere at administrere – for både virksomheder og for myndigheder – end et

system med flere satser, bl.a. som følge af afgrænsningsspørgsmål og derved mere komplekse regler. Skiftende regeringer har således gennem tiden valgt at holde fast i et moms-system med én sats.